

LA CABANA

SEGONA EPOCA

LA FATARELLA, NOVEMBRE DEL 1989, Nº 49

GRUP DE PREMSA LOCAL DE LA FATARELLA
100 ptes.

CONSELL DE REDACCIÓ

CABUS I RUANA, Messe
 FONT I RUANA, Fina
 FUCHO I DESCARREGA, Marta
 FUCHO I PASQUAL, Felip
 LLOP I GIRONÉS, Joan
 MARTIN I LLOP, Cristina
 REBÈS, Xavier
 SUÑER I GIRONÉS, Josep M^a
 TIÓ I PASQUAL, Pilar

DISENY GRÀFIC

CUGAT I RUANA, Carme
 FUCHO I DESCARREGA, Lurdes

Els articles publicats expressen solament l'opinió dels seus autors.

Per qualsevol consulta o col.laboració així com les persones del poble que visquin fora del poble i que estiguin interessades en rebre "LA CABANA", adreceu-vos a LA CABANA, Grup de premsa Local, Llista de correus, La Fatarella.

Edita GRUP DE PREMSA LOCAL de La Fatarella, amb dipòsit legal 2213-87, i imprimeix Copisteria BOU, Tarragona.

EDITORIAL.....	2
INFORMEM SOBRE L'AJUNTAMENT.....	3
LLIBRES.....	4
CENS AGRARI.....	5
COL. LABORACIÓ.....	6
REDACCIÓ.....	7
COSES D'ABANS.....	8
LLENGUA.....	9
LLENGUA.....	10
ANIVERSARI ASSOCIACIÓ.....	11
ANIVERSARI ASSOCIACIÓ.....	12
NOTÍCIES BREUS.....	13
DITES POPULARS.....	14
ENDEVINALLES.....	14
CUINA CASOLANA.....	15
PASSATEMPS.....	15
MERCAT DELS ENCANTS.....	15
METEOROLOGIA.....	15

EDITORIAL

Aquest escrit que publiquem, com a editorial, explica la realitat que es viu prop d'una Central Nuclear. Va ser redactat pel Comitè Antinuclear de l'Ametlla, que va convocar, el 27 d'octubre, unes 10.000 persones, es la manifestació antinuclear més nombrosa que s'ha fet a Catalunya arrel del greu accident sofert a Vandellòs I.

L'Ametlla de Mar 27-10-89

El Comitè Antinuclear de l'Ametlla de Mar, denuncia davant l'opinió pública i estaments oficials els següents fets:

A partir de l'accident de la central nuclear Vandellòs I ocorregut el passat dia 19 d'octubre, el poble de l'Ametlla de Mar, està amenaçat de mort. No per les possibles fuites radioactives que s'hagin pogut produir, sino pel ressor internacional que aquests fets han tingut. Portant tot això a un gran deteriorament de la imatge del nostre poble, com a centre turístic i pesquer.

Per tot això, i abans de que el nostre poble pugui quedar soterrat, suggerim al nostre Ajuntament que es fagi càrrec de tots els tràmits legals que li corresponguin.

Basant-nos en aquests punts:

1er. Sobre el desmantellament de la central nuclear Vandellòs I, que el Govern de la nació no esperi a demà per ordenar el tancament definitiu ha d'esser "AVUI".

2on. Desmantellament de les centrals nuclears Vandellòs II i Ascó I i II el més ràpidament possible.

3er. Demanar responsabilitats judicials a la companyia HIFRENDA, pels danys i perjudicis que el nostre poble està patint com són:

a) Cancel·lació per part dels estiuencs, de les vivendes que ja tenien contractades pel proper estiu.

b) Paralització en la construcció de xalets en les nostres urbanitzacions, per part dels seus propietaris, que s'han trobat que una zona residencial en la que habien posat les seves esperances per disfrutar del nostre ambient, s'han vist parades de cop.

c) ¿Qui ens pot garantir que els nostres productes no es puguin veure rebutxats pels consumidors?

d) Els danys psicològics que tots els veïns de l'Ametlla de Mar estem patint cada dia. El poble està completament atemoritzat, els nostres fills aquests dies han perdut la concentració en els estudis per culpa del síndrom nuclear.

No podem continuar vivint amb aquesta por en els nostres cossos.

Exigim que es sol·lucioni el exposat anteriorment, perquè aquest poble ja està més que cansat de tants anys de conviure juntament amb un perill irreparable.

¡PROU D'ENERGIA NUCLEAR!

EL COMITÈ ANTINUCLEAR.

INFORMEM SOBRE L'AJUNTAMENT

PLE DEL 27-OCTUBRE-1989

-S'informa del sobreseïment de l'expedient sancionador incoat a l'Ajuntament per deficiències detectades a les Piscines municipals.

-S'informa del valor cadastral urbà total fixat pel Centre de Gestió Cadastral, i que és de 853'69 milions de ptes.

-Es dona compte de la petició de subvenció formulada pel Grup de Premsa Local, per a l'edició de la revista "La Cabana". S'acorda requerir als sol·licitants, un estudi detallat econòmic de la publicació, ja que la subvenció aniria en funció del dèficit existent.

-S'aproven factures per un total de 340.341.- ptes.

-S'aproven definitivament els tributs locals que regiran a partir de l'1 de gener de 1990 (veure Cabana anterior), un cop exposats al públic sense que s'hagin presentat cap tipus de reclamacions. Les Ordenances Fiscals reguladores es publicaran íntegrament al B.O.P., per a la seva entrada en vigor.

-S'accepten diverses reclamacions presentades per veïns del poble, acordant reintegrar diferències en rebuts del servei d'aigües. Així mateix, es destina la reclamació presentada pel Casal de la Vila, en el sentit que l'Ajuntament assumeixi diverses despeses de manteniment de la Sala de ball.

-S'acorda sol·licitar a la D.G. de Medi Ambient, subvenció per a l'adquisició d'un remolc per a la recollida d'escombreries, i per a la compra d'un terreny destinat a nou abocador d'escombreries.

-S'acorda sol·licitar subvenció al Departament d'Agricultura per a l'acondicionament d'una àrea recreativa a "Sant Francisco"

PLE DEL 2-NOVEMBRE

..Realitzat am caràcter d'urgència motivada pels incidents ocorreguts a la Central Nuclear de Vandellòs- el Ple acorda per unanimitat:

- 1.-Exigir informació exhaustiva de les incidències que ocorrin a les Centrals Nuclears de la província, i la seva repercussió al municipi.
- 2.-Exigir coordinació i especialització professional del personal adscrit a les Centrals Nuclears, atès el risc potencial que representa el seu funcionament.
- 3.-Compliment estricte del Pla de Carències en els municipis d'influència de les Centrals Nuclears inclosos en el PENTA.
- 4.-Remodelació del PENTA, per tal de garantir unes normes mínimes de seguretat per als Municipis situats a la zona d'influència.
- 5.-Que, fins que no es porti a terme la remodelació del PENTA i no s'acompleixi rigorosament el Pla de Carències, les Centrals Nuclears de la província deixin de funcionar.
- 6.-Fer arribar aquests acords a diversos organismes oficials.

eleccions generals 1989

Resultats al congrès

Electors 1.201
Votants 530
Participació 44'13 %

Nuls 2
Blancs 4

- Convergència i Unió (C.i.U.)	165
- Partido Popular (P.P.)	158
- Partit dels Socialistes de Cat. (PSC-PSOE) ..	93
- Esquerra Republicana de Cata. (E.R.C.)	33
- Iniciativa per Catalunya (I.C.)	25
- Centro Democrático y Social (C.D.S.)	12
- Agrup. RUIZ-MATEOS	6
- Alternativa Verda - Mov. Ecol. Cata.	5
- Els Verde - Llista Verda	5
- Falange Española de las JONS	5
- Col·lecció Socialdemòcrata (C.S.D.)	4
- Partit dels Comunistes de Cat. (P.C.C.)	3
- Els Verds Ecologistes (E.V.E.)	3
- Partit Socialista dels Terballadors (P.S.T.) ..	2
- Partit Treb. Espanya - Unitat Com. (PTE-UC) ..	2

llibres-llibres-llibres-llibres-lli

ROMANÇOS DE RACÓ DE FOC I POEMES DE VIDA I MORT

Desideri Lombarte Arrufat

DESIDERI LOMBARTE, poeta i escriptor aragonès, ha mort aquesta tardor a Barcelona. Va nèixer a Pena-roja, Terol l'any 1937.

Pertany, juntament amb Jesús Moncada, autor de Camí de Sirga, Hector Moret, Anton Abad i Tomàs Bosque, entre altres, al grup d'escriptors aragonesos, que escriuen en català, ja que aquesta és la llengua que parlen a la zona aragonesa, anomenada FRANJA, i d'on ells són fills.

El llibre titulat Romanços de racó de foc i poemes de vida i mort publicat per la Diputació General de Aragón, dins la col·lecció "pa de casa", recull bona part de la poesia de Desideri Lombarte.

El pròleg d'aquest llibre, està fet per Artur Quintana, filòleg i autor de nombrosos treballs sobre la parla de la Franja i en especial d'aquesta zona de Terol. En aquests moments estaven preparant junts i amb altres escriptors una recopilació de poesia popular de Terol, escrita en català.

Artur Quintana parla així d'aquest llibre: "Es tracta d'un llibre on Lombarte intentava revitalitzar la poesia popular en català i a la vegada era una poesia de caràcter universal, on es reflexiona sobre l'amor, la vida i la mort".

D'amor, de vida i de mort parla aquest poema, un receret de sol, les paraules: cerç, timó, ribàs... si us deixeu emportar, us faran sentir el soroll del cerç i l'olor de la garriga. Suau bufa el cerç -i aquí ho fa sovint i fort- va molt bé

UN RECERET DE SOL

Per al meu rader dia
jo voldria un recer
que no hi tocare el cerç,
a prop de la fonteta del ribàs
un solet tebiet i un cel ras.

Vull anar-hi sol,
poc a poc, caminant
i deixar-m'hi caure
tot llarg, estirat.
Los ulls de cara al cel,
totlo cos despullat,
la pell contra la terra
i quedar-me escoltant
l'aigua de la font,
vent al carrasal

Si passeu prop de mi
no em doneu la mà,
dixeu-me tranquil,
no em voldré eixecar.

Ho vull deixar tot
com m'ho van donar:
L'últim alé a l'aire,
a l'aigua la sang,

un receret de sol i només un poeta d'aquesta terra, tant prope-
ra a la nostra, podia demanar
un receret al sol per resguarda'
del cerç i a prop de la fonteta...
per reposar en pau.

Us convidem a llegir-lo.

FINA

los ossos al foc
i per a la terra la carn.
L'aigua i l'aire,
terra i foc queden pagats.

Jo només demano per a mi
que lo meu jaç se quedo tot borrat
Voldria que em creixeren
als peus dos panicals,
una melosa als ronyons,
una argilaga a cada mà,
al mig del pit un agaó,
una roella al cor,
flor roja com la sang,
a la boca un timó,
una ginesta groga al mig del
i entre mig de les cames un romer.

Rastre no deixaré,
rastre no vull deixar:
Los ossos per al foc,
la cendra pels bancals.
Ni rastre del meu pas,
ni rastre ni senyal.
I tot quedarà igual
per a sempre més mai.

CENS AGRARI

Catalunya és un país petit, geogràficament parlant, però gaudeix d'un ric i variat entorn. Així per exemple, des de les mes altes cotes dels Pirineus, fins a vora mar, ens podem trobar amb més de dos mil metres de desnivell. Terres, valls, barrancs altitud i altres factors, comporten importants variacions del clima i un tipus de subsòl que determinen la vegetació existent. Així per exemple no pot tindre un mateix cultiu la zona del Pirineu que la Serreta de Lleida,

o que el Delta de l'Ebre. Aquest ventall d'espècies vegetals difere-
rens però, no sempre és estàtic. Poden canviar sovint cap altres tipus segons les necessitats del moment o les exigències del mercat. Un exemple clar el donen les nostres terres, s'ha anat abandonant el cereal com a conseqüència del canvi d'animals, per maquinària. O la permutació de moltes extencions de vinya per ametlles. Canvis com aquest, junt a les variacions tant de la propietat de la terra, com

dels arrendaments de la mateixa, fan que cada certs anys s'elabori un cens agrari.

El darrer que es va realitzar a la nostra població (així com a la resta de l'Estat) data del 1982. Malgrat tot, hi hagué una reestructuració al 1987. Ara quan ens trovem a un pas del 1990, s'ha considerat convenient el reelaborar i censar novament totes aquelles propietats rústiques, tot fent constar les anomalies que s'hagin produït des del darrer cens.

La confecció del present cens ve coordinada per la Generalitat de Catalunya, i representada a cada poble per dos operaris. Concretament a la Fatarella l'ajuntament com a lloc de recollida de dades, i iniciant la seva tasca a principis del mes de novembre.

Totes les cases de la vila rebran una circular i una citació amb dia i hora. A la mateixa també, se'ls comunica totes aquelles dades que han d'aportar com: superfície vitivinícola, varietats de vinya, nombre d'animals dins l'explotació, maquinària treballadors que colaboren dins l'empresa familiar, i d'una forma aproximada, el nombre de jornals treballats durant l'any.

No és necessari que acudeixi el cap de l'explotació o cap

de família, ja que qualsevol que pugui aportar les dades exigides, té prou valua per fer la declaració. En tot cas però, aquest cap de l'explotació és qui millor sap la situació de les seves terres.

Tota la informació aportada restarà emparada sota el secret estadístic. Es a dir, que no s'utilitzara sino pels estudis estadístics estatals, i no pas per cap altra finalitat. Per tant, davant de qualsevol estudi i planificació sobre la pagesia, crec que moralment tothom hi estem obligats.

La Fatarella és una d'aquelles poblacions amb un gran nombre de pobles limítrofs amb el seu propi terme municipal. Així "toquem" amb: Riba-roja, Flix, Ascó, Mora d'Ebre, Corbera, Vilalba i la Pobla de Massaluca. Això vol dir, que molta gent de la vila podrà ser citada des d'algun d'aquests pobles per anar-hi a realitzar la nova declaració. Cal puntualitzar al respecte que TOTHOM PODRA FER LA DECLARACIÓ A LA SEVA VILA, malgrat tot sigui citat d'altres poblacions veïnes. Tan sols caldrà fer-ho saber al personal encarregat del cens de la seva vila.

El cens doncs, és cosa de tots.

FELIP FUCHO

COL·LABORACIÓ

Per primera vegada en aquest curs 1989-90, l'escola vol sortir al carrer i comunicar-se amb el poble, al qual pertany, per mig d'aquest mitjà de comunicació local com és "La cabana".

El treball que presentem a continuació ha estat realitzat per una nena de 6è curs d'EGB, Laura, durant un exercisi de

redacció a classe, per la qual cosa el contingut del treball expressa de forma espontània com veu aquesta nena els temes del racisme i la marginació que estan presents en la nostra societat i ho han estat en el món al llarg de la història.

JOSEP ANT. MARCH

Racisme i Marginació

¿Que és el racisme? ¿Afecta el racisme a la pau del món? ¿Perquè hi ha racisme? ¿És el racisme el motiu d'algunes guerres?

Aquestes preguntes - més ens fem tots, cada dia, ens preguntem perquè marginem als negres als indis als gitanes, perquè els reduïm la seva llibertat.

El racisme encara es manté però hi ha molta gent que no veu bé les marginacions i es piquen tots d'acord en fer la vida millor i més agradable per a tots.

els negres són humans i els gitanes també i moltes de les altres de vegades som més gitanes que el prouça del món, som animals que no tenim pietat.

Ara no es fa però abans hi havia unes càmeres en gas i allí ficaven els niquets i tots els jueus - els de l'altre bàndol i els ofegaven amb el gas i els deixaven podrir en aquella capsa.

Esperem que això s'acabi en el futur i no agafar a les persones i vendre-les tan lliurement per aquests països com animals.

També es margina la gent per causes de religió per la raça la idiosincrasia la cultura etc...

Tots som humans no fem animals Raura Pasqual Cabana

COSES D'ABANS

LA CENDRA

Amb el nom genèric de "Coses d'abans", intentaré, en aquesta nova col·laboració, explicar alguns usos i costums dels nostres avantpassats. Algunes coses, l'escassetat que hi hagué en la guerra i la postguerra, féu que es tornessin a usar.

Durant anys i segles, la gent, hagué de fer ús del que tenia més a l'abast, car les comunicacions eren escases.

La gent s'admira coses dels avanços de la tecnologia moderna, però jo admiro l'engins de la gent d'abans, quants segles?, que hagueren de treure "suc" de lo que tenien entre mans, i entre les coses més sùtills com és la cendra, veureu el "suc" que en treien. Tota dona endreçada tenia un tros de pedaç d'un pam en quadro i cordill, quan havia de coure guixes ficava cendra al pedaç, feia una "munyeca" ficant-ho a remull tota la nit i... l'endemà a coure les guixes. Amb els cigrons es feia igual, pero d'aquets se'n menjaven pocs, era un plat de luxe. Per rentar els plats, es ficava una palada de cendra a un topí d'aigua, es deixava bullir una llarga estona, després s'arreculava del foc, es deixava reposar (estillar), la cendra, feta una pasta, restava al fons, i l'aigua s'havia fet "lleixiu" i treia la grasso i brutícia de plats i cassoles. Per rentar la roba gruixuda dels homes, també es feia aquesta operació, però la cendra es bollia en un calder, i es deixava refredar, car el lleixiu calent hagués malmenat la roba. També s'usava la cendra pel "REMOCO I BUGADA". Per tot això se'n necessitava molta.

La roba blanca era tota de "drap de casa", i quan es tenia prou roba bruta per omplenar el cossi, es ficava a estovar amb lleixiu calent, això era el "REMOCO", un cop estovada es rentava, i després de neta es "passava BUGADA". Al racó del foc, damunt d'un escambell, es ficava el

cossi, s'agafava un tros llarg de drap i es feia sortir pel forat que hi ha al sòl del cossi, aquets drap penjava cap a fora i la seva finalitat era que el suc, (lleixiu de bugada), que sortia del cossi caigués a un gibrell allí col·locat per recollir el tal suc. El drap, es subjectava dintre del cossi amb un plat, ficat emparat davant lo forat del cossi, i, al mateix temps que subjectava el drap evitava que el pes de la roba tapés el forat, dificultant el pas de l'aigua. Després s'hi ficava la roba neta, damunt, cobrint-ho bé, una peça anomenada cendrer, aleshores s'agafava la cendra, es porgava amb la criba, car si hi hagués hagut carbons o bocinets de rama o buscall, la roba s'hagués tacat, i es ficava damunt del cendrer. Abans, s'havia ficat un calder gran al foc en aigua, i quan aquesta bollia, es tirava damunt de la cendra. L'aigua al passar per la cendra es feia lleixiu i emblanquinava la roba. L'operació es repetia, s'arreplegava el suc del gibrell, es tornava al calder i al bullir es tornava a tirar al cossi.

Quants cops? No ho sé. Jo ho vaig ven fer 2 o 3 vegades, durant la guerra que no hi havia "lejia" (lleixiu químic), car el què feia aquets producte de blanquinar la roba blanca en unes tres hores, el "passar bugada", ocupava tot el dia, diria jo.

Ja veieu doncs, com un producte com la cendra, sigué útil durant.. segles, ja que fins ben entrat, no arribà a les nostres contrades la "lejia". Ah!... i encara més, un cop "passada la bugada", la cendra molla es tirava al corral ajudant a fer fem, el millor adob per la terra.

ROSA DE FRANXO

LLENGUA

SABIES QUE...

Si us agrada la llengua, segurament us haureu adonat que hi ha llenguatges específics (ús de la llengua d'un món concret) més treballats - p.ex. el món de l'agricultura- i altres de més verges - p.ex. el món jurídic. També n'hi ha que guarden més la puresa de la llengua, en els quals l'ús de paraules estrangeres (barbarismes) és estrany - p.ex. el món de la vegetació- i altres plens d'interferències d'una altra llengua, en el nostre cas la castellana o la francesa, com és el cas del llenguatge administratiu o el camp de la medicina.

Dins d'aquests últims, d'aquests llenguatges específics d'una àrea de la llengua amb interferències, trobem el món de les màquines i els invents. La introducció en la nostra societat de l'energia elèctrica aplicada al funcionament de màquines ha generat molts mots nous i la introducció massiva de castellanismes en el català.

El català, llengua oprimida des de fa més de 200 anys -amb l'excepció de l'empenta lingüística de la Renaixença i dels anys de la República- porta això, dos segles, sense la possibilitat d'adaptar al català les innovacions tecnològiques. No és d'estranyar, doncs, que aquest sigui un món ple de castellanismes i, en els últims 10 anys, d'anglicismes.

Un fet que cal destacar i que seria un tema d'estudi interessant per

als filòlegs (estudiosos de les llengües) és la diferència quantitativa actual de barbarismes del dialecte oriental (el català que es parla a Perpinyà, Manresa, Tarragona, Eivissa, etc.) del dialecte occidental (el català que es parla a Andorra, Tremp, Montblanc, Beseit, Castelló, etc.).

Potser, en línies generals, com que la introducció de les màquines ha vingut via zona de parla oriental (Barcelona, Manresa, Sabadell, Terrassa, etc.) cap al món de parla occidental, és lògic pensar que fa 25 anys el nombre de barbarismes devia ser més elevat a la parla oriental, però actualment pressuposo que sempre en el camp de la tecnologia- la parla occidental en té més quantitat.

Avui dia hi ha un organisme oficial, el TERMCAT (Centre de Terminologia de Catalunya) amb una representació lingüística diversa i que té potestat per dictaminar la validesa d'un terme i per adaptar al català el gran nombre de mots nous que la ciència, en general, crea constament.

Passem-ho a concretar. A la Terra Alta els barbarismes més usats del món de la tecnologia casolana (electrodomèstics) i de la maquinària agrícola, són els següents:

MAQUINÀRIA AGRÍCOLA:

MÀQUINES ELECTRODOMÈSTIQUES:

INVENTS DEL MÓN DE LA LLAR:

termes incorrectes

termes propis

abonadoraADOBADORA
aladre de desfondeALADRE O ARADA DE DESFONAMENT
bisurcALADRE O ARADA DE DUES SOLES
cortacéspedesTALLADORA DE GESPA
cosechadoraRECOL.LECTORA
cultivadorsCULTIVADOR, CONREADORA
ensofatadoraENSOLFATADORA
fresadoraFRESA
montacargasMUNTACÀRREGUES
motoserraSERRA MECÀNICA
rippersSUBSOLADOR

termes incorrectes

termes propis

aparatosAPARELLS
batidora o "minipimer"BATEDORA
calentadorESCALFADOR
cepillo elèctricRASPALL ELÈCTRIC
exprimidorESPREMEDOR
lavadoraRENTADORA
lavaplatosRENTAPLATS
lavavajillesRENTAVAIKELLES
microondes, microonesFORN ELECTRÒNIC
picadoraMÀQUINA DE PICAR CARN
secadorASSECADOR
tostadoraTORRADORA

termes incorrectes

termes propis

abrelatasOBRELLAUNES
bombillaBOMBETA
cassette (mal aplicat)MAGNETOFON
encimeraPLATA DE COCCIÓ
fregona, mocho, "mery"PAL DE FREGAR, BAIETA
la lámparaEL LLUM
pila (mal aplicat)LLANTERNA
sacataposTIRABUIXÓ, LLEVATAPS
sofá-camaSOFÀ-LLIT

EINES:

termes incorrectes

termes propis

els més usuals:

enchufeENDOLL
 portalámparasPORTABOMBETES
 tornilloVIS

Pilar Tió i Pasqual

Nota. Tots els termes han estat consultats i aprovats pel TERMCAT.

10 ANIVERSARI DE L'ASSOCIACIÓ DE JOVES AMICS DE LA CULTURA DE LA FATARELLA

10è. ANIVERSARI DE L'ASSOCIACIÓ DE JOVES AMICS DE LA CULTURA DE LA FATARELLA

Deu anys de l'Associació de Joves Amics de la Cultura de la Fatarella. I 10 anys intensos, densos d'activitat, són prou motiu per fer un treball, un resum, un llibre, per celebra-ho... Encara que també podríem afeigir que, a partir de la història individual i col·lectiva de cadascuna de les persones que han participat a l'Associació,

aquest treball comença molts anys abans.

La tasca duta a terme aquests deu anys contitueix ja una part, no sabem si important o no, de la història del poble de la Fatarella, perquè les activitats realitzades anaven dirigides a tot el poble, al jovent i als petits, en tres vessants: el lúdic, que vol dir passar-s'ho bé; el pedagògic, que vol dir ampliar el camp de coneixements,

donar elements que ens permetin d'analtzar, per nosaltres mateixos els problemes personals i col·lectius; el social, que vol dir ampliar, redescobrir, conservar el camp de relació entre persones, a nivell individual i col·lectiu, sense tabús, sense traumes, amb llibertat...

Ha estat fàcil fer tot el que s'ha fet ?

Podem dir, mirant enrera, que els començaments van ser mot difícil, conflictius, perquè ens vam trobar amb la mort recent del Dictador, la transició política, les primeres eleccions municipals democràtiques després de la Guerra Civil, el reconeixement de llibertats fins aleshores prohibides..., és a dir, amb moments de canvi a tots els nivells. I els que havien tingut la paella pel mànec durant 40 anys, ara veien que la cosa s'ha cabava. A part que els canvis (també de mentalitat) es produïen de forma diferent a les ciutats-zones urbanes que als pobles-zones rurals.

Les resistències més fortes en contra de l'Associació venien precisament de les institucions que tenien o havien tingut la paella ben agafada, potser perquè el que feiem no els agradava. Per què ?

Després es van poder dur a terme les activitats sense tanta tensió i conflictes: l'Associació

ja era acceptada per una part molt important del poble, alhora que sorgien nous "temes", com per exemple el nuclear.

La vida de l'Associació ha tingut diferents etapes: naixement, consolidació, intents de dissolució, moments d'anar fent, moments de molta activitat, moments bons i moments difícils... I la gent anava creixent, fent-se gran, com l'Associació (o a l'inrevés).

L'ànim que ens mou a celebrar aquests 10 anys és el de donar a conèixer una petita part de la nostra història, sense més pretensions. No pretenem fer quelcom científic, amb els mètodes regles i procediments que comportaria una cosa d'aquestes característiques. Això ho deixem per algun historiador marxós.

Remenant els 10 anys de vida de l'Associació hi trobarem: música, teatre, dansa, art, cultura, festa, opinions... Un còctel explosiu que ens es bo recordar i reivindicar.

Finalment, aquest Aniversari vol ser també un homenatge a totes les persones (socis o no) que, amb el seu suport, el seu ànim, el seu treball, la seva alegria, el seu sacrifici, els seus dubtes, les seves crítiques.. han fet possible aquests 10 anys de vida de l'Associació de Joves Amics de la Cultura de la Fatarella.

PROGRAMA D'ACTIVITATS

DIVENDRES DIA 1 DE DESEMBRE A LES 9'30 NIT

Inauguració de l'exposició i presentació del llibre sobre el 10 aniversari de l'Associació de Joves Amics de la Cultura, als baixos del Casal.

DISSABTE DIA 2 DE DESEMBRE A LES 10'30 NIT

Ball de Gralles amb MAS DE LA SOLFA (La Fatarella), LICOR DE GRALLA (Reus) i LLAMPECS NOIS (Tortosa) al Casal. Coca, vi i mistela. (Preus populars)

DIMARTS DIA 5 DE DESEMBRE A LES 9'30 NIT

Xerrada sobre Meteorologia pel Sr. Enric Masip, col·laborador a Radio Mora. Als baixos del Casal.

DIMECRES DIA 6 DE DESEMBRE A LES 9'30 NIT

Gran Sessió de Cine al Casal amb projecció de la pel·lícula:
MEMORIAS DE AFRICA.

DISSABTE DIA 9 DE DESEMBRE A LES 10'30 NIT

Actuació de **MAX SUNYER TRIO**

i Ball amb el Grup **JUANITA LA CALVA Y SUS JUBILADOS.**

NOTÍCIES BREUS

La divisió d'Àlemanya i la participació del continent europeu, acordats en les conferències de Yalta 1943 i Postdam 1945, garantia de la gèlida estabilitat entre els dos blocs militars durant més de quatre dècades va tocar la seva fi amb la desició adoptada el dia 9 de novembre per les autoritats de la República Democràtica Alemanya, d'obrir les fronteres a occident El Mur de Berlín, la frontera interalemana, els límits entre los dos sistemes polítics que és Europa.

Fet històric que estave molt lluny del pensament de tots a que es pugués aconseguir. Arossinada pels aconteixements que es succeixen a l'Unió Soviètica, Polònia, Hongria ha entrat a la dinàmica del canvi i les movilitzacions i manifestacions succeïdes en poc temps a la R.D.A...

Dolores Ibàrruri Gomez, "Pasionaria" va nàixer a Gallarta (Vizcaya) el 9 de desembre de 1895, presidenta del Partit Comunista d'Espanya P.C.E., un dels grans símbols de la Gerra Civil, va morir a Madrid als 93 anys el dia 12 de novembre...

El 13 de novembre per primera vegada, es va fer el sorteig dels "quintos" del 90 a Sevilla. Al finalitzar el sorteig es van produir enfrontaments entre objectors i la Policia Nacional. Varis milers de persones varen manifestar-se a diverses ciutats Espanyoles, contra el servei militar obligatori, l'actual llei de Conciència i el Consell de guerra, que es va celebrar el dijous dia 16 a Barcelona a Josep Maria Moragriega i Carles Hinojosa jutjats per la sala del Tribunal Militar Territorial, el primer celebrat a Espanya contra dos insubmisos, que es neguen a fer la "mili" ni un servei substitutori, la sentència emetida fou de 13 mesos de presor...

Organitzat conjuntament per la Filmoteca, l'Institut Alemany de Culturai la revista Integral, es va celebrar a Barcelona la II Mostra de Cinema Ecològic, que va comptar amb una selecció de pel·lícules de recient exhibició comercial junt amb documents, majoritariament, produïts a la R.F.A, que tenen de denominador comú l'anàlisi de les condicions de vida al món actual...

A les passades eleccions, que van transcórrer amb normalitat, el partit Socialiste va obtenir un total de 176 escons i rebien la majoria, però després de les impugnacions d'uns i altres el conflicte va quedar centrat a Murcia. El dia 11 de novembre

es va fer públic la perdua de la majoria absoluta al resultar otorgat l'escó a Izquierda Unida..

Els resultats del nostre poble veieu-los a les pàgines de la Cabana.

MESSE

dites populars

NOVEMBRE HUMIT, ET FARÀ RIC.

DE NOVEMBRE ENLLÀ, AGAFA LA MANTA I NO LA DEIXIS ANAR.

QUAN NOVEMBRE VE, ABRIGA'T BÉ.

SI EL NOVEMBRE TRONA, LA COLLITA SERÀ BONA.

endevinalles

Un líquit de color d'or,
que no és licor;
com el licor és espès
i no'n té res.
En canvi és un aliment
que'n molts guisats i en la cuina
hi és molt convenient.

L'arbre el fruit ha de doná,
la premsa l'ha de premsar,
te l'has de menjá amb el pa
i el vestit et pot tacar!

CUINA CASOLANA

PASÍS DECORAT AMB AMETL.LA

Ingredients per al bescuit

3 ous, 100gr defarina, 100gr de sucre, raspadura de llimona i culleradeta de llevat en pols.

Per cobrir el bescuit

1 o 2 rovells d'ou tot segons com sigui de gran, 250gr de mantega, 75 o 100gr de sucre.

Ametl.les pelades seques i torrades.

Treballem en un bol els robells i lo sucre fins a aconseguir una pasta esponjosa i fina. Afegiu la farina, prèviament mesclada amb el llevat. Quan quedo ben lligat afegiu les clares muntades a punt de neu amb suavitat. ES pose al motlle prèviament greixat, i al forn fins que és cuit.

Quan ja és cuit i s'ha refredat treballem molt bé los rovells amb el sucre en un bol. Afegiu-hi la mantega, rebladida a trossets fins que quede una mescla lligada i fina.

Es cobreix el bescuit pel damunt i pels costats de crema que em fet.

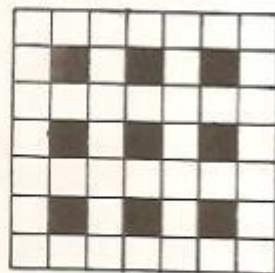
Les ametl.les pelades seques s'enganxen l'una ben al costat de l'altra, artísticament. Les torrades es tallen a tires i es posen damunt.

PASSATEMPS

COMBINADA

VILALBA
LLETERA
LLEGONA
ALABARÀ

Feu que aquestes paraules es puguin combinar de forma vertical i horitzontal.

MERCAT DELS ENCANTS

Es venen dos rodes grosses de tractor recauutades. Dirigiu-vos al Tél. 405344.

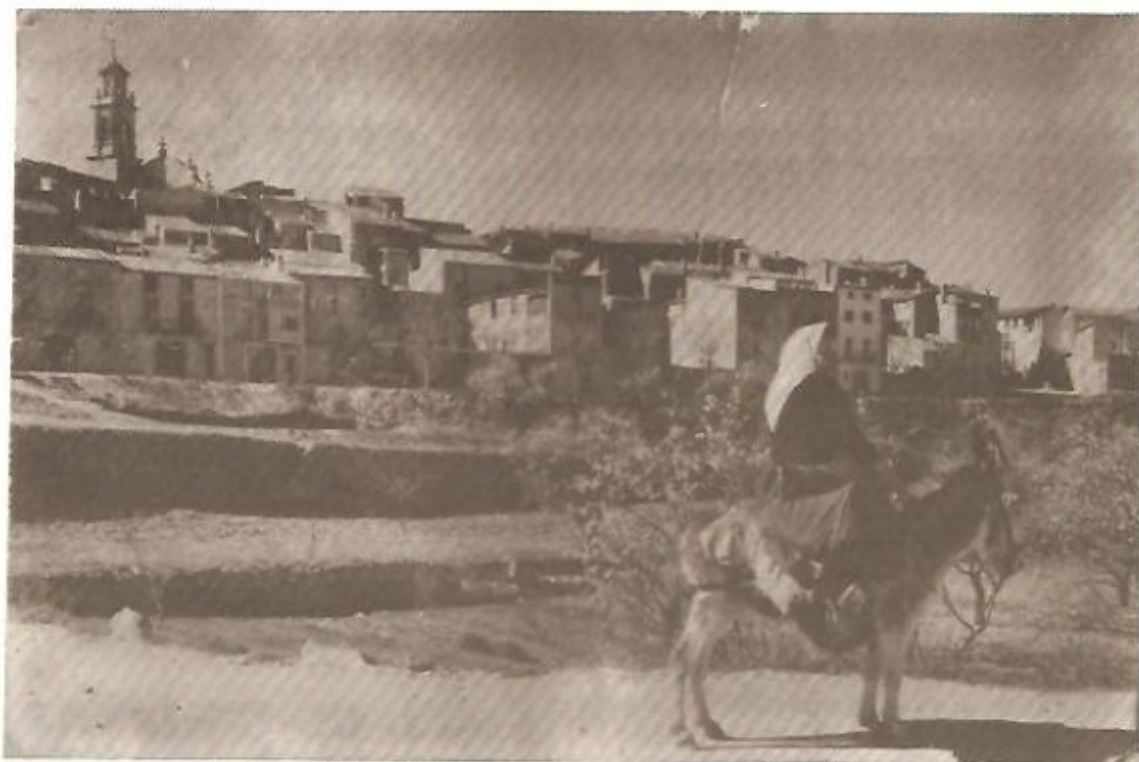
METEOROLOGIA

TEMPERATURES

màxima, 13 d'octubre	31°
mínima, 8 d'octubre	8°

PLUJA

17 d'octubre	13 l.
27 d'octubre	50 l.

CAMÍ DE LA MARE DE DÉU DEL CARME

- TAMBÉ DIT DE LES CABANETES -

PODEU VEURE UNA IMATGE RETROSPECTIVA DEL POBLE.

